

Pol.mag. Esmo Ridala,
 Solnantie 37.D.77,
 Munkkiniemi,
 Helsingi.
 26. jaanuaril 1960.

V.a. magister H.Rajamaa.

Täna lahke vastuvõtu eest, mis minu osaks Stokholmis sai. Palun vabandust, et minu vastus on viibinud, kuid nagu kindlasti teate, on minu üksikute küsimuste käsitleda oleva aeg kaunis napp. Loodan aga, et teated, mida siin saadan, rahuldavad Teid.

Panen käesolevale kirjale kaasa Ülevaate Tallinnas toimunud pressivastuvõtust. Mul ei ole kahjuks momendil kaasas kõiki andmeid näiteks päevade või nimede kohta, kuid neid on kerge teistest allikatest, kasvõi Teatrust, kontrollida. Kui Teil on veel selle vastuvõtu kohta küsimusi, ~~XXXXXX~~ ^{esitada} palun tehke seda. Kuid see ülevaade peaks siiski vähemalt esialgselt andma kaunis põhjaliku selgituse toimunud vastuvõtu kohta.

Mis teisalt tuleb siinsetesse Üliõpilasorganisatsioonidesse, millega Raimla võiks sõpruslepingu sõlmimist taotleda, siis on Helsingi Ülikooli soome Üliõpilasosakondadest vast peagu ainuke kõne alla tulev Kymenlaakso osakunta. Teistel on peagu kõikidel juba eesti organisatsioonidega sõpruslepingud olemas.

Kymenlaakso osakunta praeguseks kuraatoriks on õigusteadlane Antero Jyränki (soome keeles on tema tiitel varatuomari). Tema aadress on: Ulvilantie 11 b B.43 ning telefoninumber 45 27 89. Arvan, et kõigepealt tuleks temaga kontakti võtta. Kuid kuidas seda teha, seda peab väga põhjalikult läbi kaaluma. Mul on nimelt teada, et pärast sõda on soome organisatsioonid väga ettevaatlikud olnud taoliste uute sõpruslepingute sõlmimisega.

On ilmne, et kontakti saab võtta ainult isiklikult. Ma ei usu, et kui seda kirjateel teeb, see annaks tulemusi. Kõige parem oleks, kui Teie ise või mõni teine Raimla esindaja siia tuleks ja läbirääkimisi peaks.

Tunnen Jyränkit niivõrt, et olin koos temaga jaanuaris 1956 samal ajal Ühendriikide välispoliitika kursusel Salzburgi Ameerika seminaris. Ta äratas seal küll ~~me~~ natuke piinlikku tähelepanu ühe venesõbraliku sõnavõtu tõttu, kuid seda tuleb vist tema nooruse arvele panna. Igatahes näib ^{ta} hiljem ~~me~~ tublisti paremale suundunud olevat. Ta on tuntud tegelane Vapauden Akateeminen Liitto-nimelises parempoolses poliitilises üliõpilasorganisatsioonis ja, kui ma ei eksi, koguni selle esimees praegu. Ta on vahepeal tegutsenud ka Helsingi Ülikooli üliõpilaskonna pääsekretärina.

Parimate tervitustega
Teie

Esko Ridala

26.2.60.

K 13 113-1 3

Lina

Soome ajakirjanikele Tallinnas

novembris 1960 korraldatud pressivastuvõtt

- pressivastuvõtt toimes Tallinnast tagasisõidu eel-
õhtul reedel kell 20-23 Õpetajate klubis Raekoja platsi ääres;

- kohal olid soomlastest peale Ühe - Hufvudstadsbladeti
esindaja Benedict Zilliacus oli mujal - kõik ajakirjanikud ning
restorani omanik Roiha;

- eestlasi oli umbes 20, nende hulgas Rahva ~~KXX~~ Hääle
päätoimetaja, sama lehe artiklitoimetaja (või toimetuse sekretär -
tema tiitlist ei olnud täit selgust), Tallinna televisiooni direktor,
riigi kirjastuse direktor jne.;

- soomlased esitleti eestlastele, kuid mitte vastupidi;

- sissejuhatuseks Inturisti Tallinna-esindaja Liim
sõimas soomlased läbi ja oli pahane, et neid nii vähe oli - kuigi
see oli just pressi esindajatele mõeldud vastuvõtt;

- pärast seda "tervituskõnet" järgnesid kolm filmi,
millest eriti kaks esimest olid täis vänget propagandat. Esimene neist
käsitles ameerika turisti, kes tuleb, kaasas suured hulgad kommunismi
vastast propagandat, Eestisse, kuid x leiabki seal kõik olevat ilus
ja jääbki sinna. Teine film oli idealiseeritud kolhoosielu kirjeldus
ja kolmas sisaldas katkeid Estonia tegevusest - selles oli ~~propaganda~~
propagandat vähem;

- filmide esitamine kestis umbes kell 22:ni ja sellele
järgnes vaheaeg, mille jooksul eestlased kogunesid omaette gruppidesse
ja soomlased moodustasid oma grupi;

- järgnes vaba sõnavõtt teises, väiksemas ruumis, kus iga soomlane oli ühe eestlaste grupi poolt "sisse piiratud". See kestis vähem kui tund aega. ~~XXXX~~ Alguses oli pikk vaikus, kuni keegi soomlane küsis Liimilt, millal laevaliiklemine Helsingi ja Tallinna vahel lastakse vabaks. Liim vastas, et kunagi, kui Tallinna sadama uued kaid on välja ehitatud, võibolla.

Soomlasest (võibolla on siiski juut või venelane) reisibüroo esindaja Novitski viskas Liimile küsimuse, kas ta tulevikus ei võiks korraldada sõite ka mujale Eestisse peale Tallinna. Liim arvas, et mujal Eestis ei ole eriti palju vaadata. Rohkem vaatamisväärsusi olevat "mujal N. Liidus";

- televisiooni seadeldisi ei olnud üles seatud; samuti ei olnud kohal ka mitte eestlastest päevapiltnikke;

- kohal oli, arvatavasti Moskvast saadetud ~~XJXXXX~~ "jä-relevaatajana" Moscow Newsi toimetaja Tomaševski. Samuti oli kohal tõenäoliselt Hämeenlinnast pärit oleva, kuid Tallinnasse komandeeritud kommunist Lahdenperä koos oma blondi naisega, kes on teadustajaks Tallinna televisiooni soome saadetes. Tõlgiks oli Tallinna raadio soomekeelsete saadete naisteadustaja;

- see pressivastuvõtt toimus enne toimetaja Irja ~~SJXX~~ Sievineni sõitu kolhoosi. Pressikonverentsi jooksul, pärast kolhoosifilmi esitamist, küsis keegi korraldajatest, mida soomlased arvavad kolhoosi mõttest nii üldiselt. Preili Sievinen ütles: "Oletan, et selles saalis on küllalt intelligentsed inimesed, kes saavad aru, mis meie sellest mõtleme";

- pressikonverentsi jooksul hoidusid eestlased ühele ja soomlased teisele poole - mingit kontakti nende vahel ei sündinud. Eriti eestlased olid kinnised ja tagasitõmbunud.